

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

LETNO (AÑO) XLV (39)

Štev. (No.) 20

BUENOS AIRES

29. maja 1986

V pričakovanju slovenske Antigone

„It was the best of times, it was the worse of times...“ S temi besedami začne Charles Dickens svojo povest O dveh mestih. Bili so najboljši časi, bili so najslabši časi! Bili so časi, ko smo Slovenci pokazali svoje najboljše lastnosti: ljubezen, požrtvovalnost, hrabrost, odkritost, domoljubnost, vernost, navezanost na svoj jezik, zemljo, pesem. Bili smo veliki ljudje v težkih časih.

Pokazali pa smo tudi naše najgrške grehe, za katere nas bodo teplaše stoteja, za vse tisto, kar se je zgodilo pod trojno okupacijo in revolucijo: zagrizenost, krvoločnost, hinavščino, sadizem, oblastiščljost, nestrpnost, pripravljenost pobijanja v službi tuje ideologije, odpoved slovenski tradiciji, sovraštvo do vere, zakrnjenost, strahopetnost, suženjsko zagledanost in klečplazenje tujemu.

Bil je čas največje dobrote, bil je čas največje ludobije — to lahko pričamo mi, ki smo doživljali in preživeli tiste čase. Bil je čas, ko se je našemu narodu razdeljenemu med tri okupatorje, že kopal grob, ko mu je že zvonilo k pogrebu ko se je pojavil še njegov četrtni sovražnik — komunizem.

In vstala je neumljiva sila iz naroda — Vaške straže in iz njih je zraslo Slovensko domobranstvo, slovenska narodna vojska. Vstalo je, ne da bi se spraševalo, kakšni so interesi velikih sil, vstalo je v obrambo slovenstva, njegove kulture in vere v najtežjih trenutkih, ki mu jih je bilo kdaj usojeno živeti. Slovensko domobranstvo je stopilo na okope naroda, ne iz želje po oblasti, ampak da mu da vsaj nekoliko oddiha na njegovi poti na Golgoto. Težak je bil boj, strma je bila pot, boleči so bili udarci, grenački je bilo zasramovanje.

Že se je svetila zarja miru na obzoru in oznanjala novo življenje izmučenemu človeštvu, ki pa je ponovila našemu narodu še zadnjo postajo križevega pota. Bil je čas največje ludobije, ko so sile pekla doble proste roke. Nad našim narodom sta si podala roke vzhod in zahod, mešetari sta zanj kot za živino, pripravljeno za klavnicu. In klavec je bil lastni brat-komunist!

Slovenska vojska, ki se je zatekla v zibelko naše državnosti in svobode — Koroško — je bila sramotno

izdana prav ranjo. Začeli so romati tovornjaki živega blaga — slovenskih domobrancov — tiste majski dni pred 41. leti, da se dovrši kupčija, ki so jo sklenili veliki trije v Jalti. Nad narod svobodnjakov je bilo treba po črki kupčije vzpostaviti narodu tuj, umetin in človeka nevreden politični sistem, ki še nikjer na svetu ni dal uspeha.

Polniti so se začele kraške jame, rudniški jaški in strelski jariki s trupi najboljših sinov naroda. Krvave roke rdečih krvnikov se niso ustavile pred jokom dojenčka, ne pred sivo glavo starca — tožbe mater in krikli deklet v smrtni grozi so podžigale njihovo krvoločnost.

Dvanajst tisoč fantov in mož je prejelo vdano in z molitvijo na ustih mučeniško smrt v slovenska zemlja je sprejela usmiljeno junake-mučence, ki so se borili za vse, kar nam je bilo najbolj sveto: Bog, narod, domovina.

Dvajseto stoletje — stoletje okrutnosti, si je izmislio zanje muke, ki jih niso poznali prvi kristjani, saj so sramota za naš vek. Od tod veliki molk o njih. Še do danes ni naš narod zvedel ne za pravo število pobitih in poklanih ne za kraje morišč ne za muke, ki so jih pretrpeli zanj. Zemlja, ki jim je dala življenje, je popila njihovo kri, sprejela jih je vase, da so postali del nje, in danes nam reke in potoki Slovenije žubore o njihovem junashtu, gozdovi Kočevskega Roga hranijo njihove sanje, iz rudniških jaškov Teharij vro njihove molitve.

V mesecu juniju, ko se spominjamoma naših mrtvih borcev, ne bodo gorele svečke na njihovih grobovih. Tako mi kot oni čakajo usmiljenih rok slovenske Antigone, ki bi ponesla njihove strohne kosti v blagoslavljeni zemlji. Vemo in trdimos: Pride dan in morda niti ni tako da leč, morda ga v naši majhnosti ne vidimo, da se bliža, da je že tu — ko bo stopila pred moderne Kreonte in jim zabrusila v obraz resnicu o spoštovanju mrtvih, kar je bil zakon barbarom od začetka sveta: „Njih zakon ni od danes, ne od včeraj, na vel velja, nihče ne ve, od kdaj!“ Morda je že bilo rojeno deklete, v katere srece je Bog v sadil pogum in moč, in ki bo zahtevala spoštovanje za svoje mrtve brate.

Orodje v bojnih rokah smo bili, On sam ve, za kaj, mi to lahko samo slutimo. Posegej je po nas v zgodovino našega naroda, določil je žrtve zanj, ki naj bi zadostile za naše in njihovih krvnikov grehe.

Žrtve, katerih spominov praznjujemo v tem mesecu, so vdano sprejete Njegovo voljo, kar je najbolj presulinljiv očitek njihovim krvnikom, da spoznajo svojo zmoto in priznajo storjeno krivico. Naj k temu priporomore tudi klic nas, ki živimo v svobodi, ko sprašujemo in trkamo na vest kneza laži in hudega: „Kaj ste storili z dvanajst tisočimi?“

Ne čakamo čudeža, ampak verujejo v čudež. Ne pozabimo, da smo seme izkravalega naroda, ki se je najtežjem obdobju svoje zgodovine postavil prvi na branik zahodne kulture in vere, h kateri spadamo že tisočletje in več.

Prosim Bog, da bi strta, mlada življenja dvanajst tisočev naš narod znal prav ceniti in da bi bil vreden darov njihovega mučeništva — svobode, za katero so se borili. S svojo smrto so potrdili svoje prepričanje in nam pokazali pot.

Kongresni koncerti za čarovnike, zbor podkuljivcev in soliste

PRVI JE BIL NA VRSTI KONGRES SLOVENSKIH KOMUNISTOV.
KONEC JUNIJA ZVEZNI KONGRES V BEOGRADU.

V Cankarjevem domu v Ljubljani je bil v drugi polovici aprila 10. kongres Zveze komunistov Slovenije (ZKS). Le kako bi izgledalo, ko bi rajnji Cankar vedel, kaj kaniči njegovi zanamci počenjati v prostorih, ki se ponašajo z njegovim imenom!

Najprej pa kaže reči tole: Vselej postanem na moč slabe volje, ko mi kdo omenja volitve v Jugoslaviji; ob kongresih pa mi začnejo izpadati lasje. In že jih vidim, ki vpijejo: „alerģija na komunizem!“ Ne ne; to ni alergija, je preprosto povedano, naveličanost nad komedijami, ki jih jugoslovanska politika uprizarja svojemu ljudstvu. Svet jih vidim: „apatija, otopelost!“ vpijejo. Pa ne gre niti za otopelost, miti za kajkrašno koli kajmebrigovstvo.

Vsemu povedanemu navkljub pa je ni pod Soncem reči, o kateri bi bolj nerad pisal, kakor o kongresih jugoslovanskega avantgardne organizacije.

Bog, ki je vse to dopustil, ki more iz človeških napak in neuspehov, ko se dopolni mera časa, izpolniti svojo voljo, ki jo imenujemo zgodovina. Zapletena je naša zgodovina, štene človeških vplivov je težko ločiti od Njegove volje, težko pokazati na prave ustvarjalce zgodovine. Zaenkrat je gotovo samo eno: Zmagovalci iz leta 1945 niso bili izbranci zgodovine. Danes je njihovo zmagoščavno petje samo še jecljanje starcev, ki ga pa že preglešajo zahteve novega rodu po resnici tistih dni. Hlapčevanje mednarodnemu komunizmu, ki jim je prešlo že v meso in kri, ko so bili v tistih letih v svoji gorenčnosti bolj zavzetni at gospodarja, že pretresajo zahteve sinov, ki hočejo obračun z tiste čase.

Orodje v bojnih rokah smo bili, On sam ve, za kaj, mi to lahko samo slutimo. Posegej je po nas v zgodovino našega naroda, določil je žrtve zanj, ki naj bi zadostile za naše in njihovih krvnikov grehe.

Žrtve, katerih spominov praznjujemo v tem mesecu, so vdano sprejete Njegovo voljo, kar je najbolj presulinljiv očitek njihovim krvnikom, da spoznajo svojo zmoto in priznajo storjeno krivico. Naj k temu priporomore tudi klic nas, ki živimo v svobodi, ko sprašujemo in trkamo na vest kneza laži in hudega: „Kaj ste storili z dvanajst tisočimi?“

Ne čakamo čudeža, ampak verujejo v čudež. Ne pozabimo, da smo seme izkravalega naroda, ki se je najtežjem obdobju svoje zgodovine postavil prvi na branik zahodne kulture in vere, h kateri spadamo že tisočletje in več.

Prosim Bog, da bi strta, mlada življenja dvanajst tisočev naš narod znal prav ceniti in da bi bil vreden darov njihovega mučeništva — svobode, za katero so se borili. S svojo smrto so potrdili svoje prepričanje in nam pokazali pot.

Tone Brule

položaj predsednika zvezne vlade za dobo štirih let.

Na tem položaju ga čaka težka analoga, da dokaže, česar njegov predhodnica Milka Planinc ni mogla dokazati: da ima zvezna vlada moč, da republikam vsili svoj program in da sprejme ukrepe, potrebne v času, ko je jugoslovanska gospodarska in politična kriza vedno hujša in ko se osrednji oblasti razine skupine neprestano upirajo.

Mikulič smatrajo za trdolinaša in mnogi ljudje se že boje, da bo stropnosti, ki je bila značilna za rednega Milka Planinca, zdaj konec. Mikulič je že večkrat jasno povedal, da ne mara svobodne kritike vlade.

Zaradi inflacije, ki grozi, da bo presegla lanskoletno stopnjo 80 odstotkov, vedno nižjega življenjskega standarda in naraščajoče brezposelnosti se kriza v Jugoslaviji zares zaostruje. Prejšnji vladi se ni posrečilo, da bi obnovila gospodarstvo, prevsem zato, ker je njen program reform trčil na močno opozicijo trdno zasidrane birokracije in krajinskih oblastnikov, ki hočejo ohraniti svoje monopole v času, ko bi bilo treba zapreti industrije, ki delajo z izgubo.

Šele čas bo pokazal, ali bo Mikulič, ki uživa ugled dobrega organizatorja, mogel uveljaviti svojo politiko stroge discipline, prevzemati

zacijske.

Kongresi so, ker morajo biti, ker imata Zveza komunistov Jugoslavije (ZKJ) in ZKS v statutih zapisano, da je kongres ZKJ in ZKS vsaka štiri leta.

Z lujo teh spoznaj osvetljena, pa kongresa ne zgledata prav nič presestljiva, kaj še zanimiva, kaj še vredna naša pozornosti. In to toliko bolj, ker imamo ta čas v jugoslovanski Sloveniji opraviti z vse resnejšimi težavami in aferami; od tretjinskih plač in v zvezi z nimi, „pojava čarovništva“. Ljudstvo pač mora čarati, da z jugoslovansko plačo preživi; do 40 odstotne inflacije v prvih treh mesecih letosnjega leta; do bojazni, kaj bo prineslo obdobje Branka Mikuliča: ljudje si z Mikuličem pripovedujejo že vsakršne grozljivke; do čedalje bolj razširjenega hlapčevanja drugim republikam v Jugoslaviji: RTV in uradni časopisi imajo že skoraj tretjino programa ali prostora v časopisu namenjenega drugim republikam in drugim narodnostim. Z eno besedo: ljudi je strah prihodnosti.

In ob vseh teh, za narod življenjskih težavah, naj človek posveča svojo energijo farsi, imenovani kongres Zveze komunistov! In naj postane podoben vsem tistim časnikarskim papigram, ki posvečajo cele časopise in ure in ure programov tem farsam?

Pa ker bi ravno tolikšna publicita lahko koga zaveda, bi bilo nemara prav, če povemo, kaj so kongresi jugoslovanskih komunistov v resnici. Kar tako; če bi kdo tega že ne vedel in čeprav mi bo izpadlo precej las.

Koncert za čarovnike:
„allegro vivace“

Eden od nastopajočih je na kongresu slovenskih komunistov povedal tole: „imamo evropske potrebe, azijsko poslovnost, afriške plače in južnoameriško inflacijo.“ Ni znano, če je kateri časopis ali televizija javnosti posredovala to slikovito primerjavo, drži pa gotovo, da so se vodilni tovariši in tovarische za tri dni zaprli v „konklave“ Cankarjevega doma, sveto prepričani, da na njih sloni odgovornost za slovensko ljudstvo. S tisto primerjavo pa so posredno priznali tudi, da rešitev temu ljudstvu ne pozna. Ljudstvo je usposobljeno za čarovnike in če bo hotelo obstati, bo moralno čarati naprej, pa naj delegati kongresa zasedajo ali ne.

Za slovenskim kongresom so že imeli svojega tudi v Črni gori in do tega trenutka sta bili že tudi pokrajinski konferenci ZK v Vojvodini in na Kosovu; za tem pa se bodo zvrstili še kongresi na Hrvaskem, v Bosni in Hercegovini, v Makedoniji in Srbski. Konec junija pa je napovedan kongres ZKJ.

(Nad. na 2. str.)

Srbski nacionalizem

Srbija je zajeval narodnostne zavedenosti, ki nekako spominja na manovno gibanje na Hrvaskem pred 15 leti.

Srbi se namreč čutijo ogrožene in otisnjene na vseh mejah svojega ozemlja, predvsem na Kosovem. Prebivalci albanskega porekla izvajajo hud pritisk na tam živeče srbske družine, ki so izpostavljene napadom, krajih in posiljevanju. Srbi pa seveda ne omenjajo, da so pred nedolgom tudi Albanci na Kosovem doživljali hude čase...

Srbi se čutijo prizadete tudi v Bosni-Hercegovini, kjer jih je 32% vsega prebivalstva. Prekašajo jih muslimani, katerih je 40%, ki pa imajo velik prirastek in v zadnjih letih močno narodnostno zavednost. Zato npr. ni dobro, če Hrvati, katerih je 16%, hodijo po bosanskih cestah z značko nogometnih klubov spliškega Hajduka ali pa zagrebškega Dinama. Res je tudi, da Srbi priporočljivo, če v bosanskih knjigarnah kupujejo srbske knjige, ki so bile tiskane v Beogradu. Kaj lahko se zgodi, da jih na vratih trgovine čaka bosanski policaj in jih aretira zaradi „sovražne propagande“ ali pa „srbskega nacionalizma“...

Bosanci menda ne morejo pozabiti procesov, ki so se vršili pred leti proti muslimanom ter obsodbe nekega katoliškega duhovnika v Banjaluku. Ondrena točka srbskega nezadovoljstva in ogorčenja pa je še vedno Kosovo. Pritožujejo se zaradi po-pustljivosti tamkajšnjih oblasti „albanskemu ireditizmu“ in pritisku na srbske družine, da naj se izselijo.

Ko so predkratkim zaprli zavedenega srbskega vodjo, Kosta Bulatovića, se je na Kosovem zbrala sedem tisočglava množica Srbov in zahtevala, da ga oblasti izpustijo. Okrog tisoč pa se jih je podalo v avtobusih in privatnih avtomobilih v center Beograda, kjer so ob močni policijski straži silovito protestirali proti popuščanju državnih oblasti Albancem. Obdržili so jih, da hočejo obdržati svoja mesta in kralje... Imeli so dolge in odkrite razgovore z vladnimi politiki, katerim se je kasneje pridružil tudi vodja srbske partije, Ivan Stambolić. Ogorčenim Srbom so zvezne oblasti zagotovile, da ob povratku na svoje domove ne bodo doživeli nobenih represalij. Zato se opažajo v zadnjem času na Kosovem skupine vojaške policije, ki naj bi skrbeli za red in mir na tem tako nemirnem predelu Jugoslavije.

Spomin na obljubo

Enotna slovenska delegacija iz Trsta je pisala pismi predsedniku italijanske republike Cossigiju in predsedniku vlade Craxiju. Predsedniku republike izraža priznanje za stališče, ki ga je zavzel glede problematike manjšin v Italiji. Enotna delegacija je spomnila Craxija, da je obljubil slovenskemu predstavniku, da bo Italija spoštovala obveznosti, ki izvirajo iz ustave in iz Osimskega sporazuma. Komisija za ustavna vprašanja v senatu je začela s posvetovanji v zvezi z dejeljnimi vprašanjemi. Novi finančni zakon pa predvideva sredstva za uresničevanje zakonske zaščite.

Kongresni koncert za čarovnike, zbor podkupljivcev in soliste

(Nad s 1. str.)

To pa še ni vse: ob partijskem so letos na sceni tudi republiški in zvezni kongresni Zveze socialistične mladine, sindikatov in Zveze borcev. Medtem se bo oblikovala tudi nova zvezna skupščina in nova vlada, potem, ko se je v republikah to že zgodilo in do česar je prišlo po „delegatskih volitvah“, ki so bile že marca.

Razburljivo leto, ni kaj reči.
Tako bi lahko bilo...

Zbor podkupljivcev in čarovniki

Tožijo! Tudi na slovenskem partijskem kongresu so tožili, da je v marsikateri sred Že kar memorialno in nečastno biti član ZK. Tisti, nečlani, se zdaj čutijo zmagovalci, moralni zmagovalci, ker se niso udnjali „avantgardi“. „Avantgardi“ so se udnjali tisti, sicer ne posebno tankovestni ljudje, ki jih svetovnonskorska opredelitev ni povzročala poselbni težav in ki jim je bil na prvem mestu dober zaslužek in vodilno delovno mesto: Zbor podkupljivcev!

Ne povsem! So med komunisti tudi možje, ki so prepričani, da je njihovo početje pravilno in potrebno,

so med njimi tudi poštenjaki. So! Večina jih je v tistih vrstah zaredi svojih koristi, niso pa taki vsi. A kaj to pomaga, če podkupljivci zasečijo tiste prepričane in pri-

zadevne, ki se zgubijo v morju komolčarjev. In biti pravi komolčar v Jugoslaviji, pomeni, da si član partije. Sicer so še tako krepki komolci zaman.

Ob komolčarjih pa ljudstvo čara. Saj morebiti niti ne gre za hudo skrivnostno čarownijo: čarati je treba tako, da bo pol kilograma me- sa dovolj za en tened pri štirilanski družini; da bodo ene hlače preživele vsaj eno leto...

Lepa čarownija!

In krasni čarowniki!

O podkupljivcih-komolčarjih pa raje molčimo.

Koncert za soliste

„Solisti“ so na kongresu tudi nastopili. Dva glavna „solo nastopa“ je imel slovenski partijski kongres: uvodni govor (poročilo) doslejšnjega predsednika CK ZK Slovenije Andreja Marinca in zaključni (programski) govor novega predsednika Milana Kučana. Oba možakarja, za katera ne moremo reči, da ne verujeta v religio partije, sta prebrala v svojih dolgih govorih veiko presenetljivih reči, ki so bile tudi tema kongresa.

Nikar misli, da gre za kaj novega in resnično presenetljivega. To že vsi poznamo. Ampak nekaj je bilo treba prebrati na kongresu...

Zaradi nečesa je kongres pač treba sklicati! Kongres mora biti!

...ker tako določa statut...

Govorilo se je veliko tiste dni. Povedalo pa ni! Kučan je ob koncu dejal, da je kongres prinesel veliko novega: Je. Prinesel je nove govornike, ki so govorili o nekaj let starih rečeh.

Veliko se je govorilo... Tudi o tem, da je samoupravni socializem edina prava pot iz krize v katero je zašla jugoslovanska družba. Pa da je treba zahtevati večjo osebno in družbeno odgovornost. Zaradi te prečudežne odgovornosti so jih v Sloveniji že velikokrat slišali. S tem namreč namigujejo na južne republike, ki so se pred leti zadolževali v tujini, zdaj pa Slovenija zanje odplačuje posojila.

S črnogorskega kongresa ZK je prišel tudi očitek, da so na slovenskem kongresu, (ki je bil pred črnogorskim), prišla na dan stališča, ki so v nasprotju s solidarnostjo v jugoslovanski skupnosti.

Tudi govorjenje o odgovornosti je bilo torej na slovenskem kongresu zmanjšan; Črničarji bodo Slovence v Beogradu „preglasovali“.

V Novem Sadu pa se je našel rezervni oficir, ki je na tamkajšnji konferenci, (ki v Pokrajini zamenjajo institucijo kongresa), hvalil omenjeno slovensko stališče: tudi Vojvodino „tišči solidarnost“.

Če ob vsem kar smo zvedeli ob kongresu ZKS še naprej iščemo njenih pomen: Slovesno je bilo razglašeno, da se na kongresu rehabilitira po nedolžnem obojsene žrtve „dachauskih procesov“ in popravi krimico, kolikor se to še da!

Tolažba za pobite na Golem otoku. (!)

Bil je kongres...

V središču Ljubljane so plapole zastave že dan pred tem. S prijateljem sva šla tam mimo: vestne prodajalke „maksimarket“ so lepi le zastavice na izložbi, in zgodil se, da pride mimo človek srednjih let, s skrbno negovanimi brki in rdečo kravato ter hoče vedeti, kaj da se je zgodilo; zakaj da lepijo zastavice? Dekleta pa: „ja kongres, menida...“ Človek je še bolj „zaboden“ pogledal in šel dalje...

Tako „gamjeno“ je bilo ljudstvo ob kongresu.

Bil je kongres...

Dobili s(m)o tudi novo vodstvo partije. Novo? Lepo prosim — samo stolčke so si zamenjali vodilni tovariši. „Volitve“ novega vodstva so bile potrditev te zamenjave stolčkov. Ampak take so v Jugoslaviji vsake „volitve“.

S sovražno emigracijo pa ne!

Nekaj pa je le tiščalo nekatere govornike. To, da izgubljajo komu-

Tone Mizerit IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Nakopičenje dogodkov in snovi za opisovanje je premnogokrat težava pisca teh vrstic, kateri ne ve, kaj bi vključil in kaj izpustil. Včasih se je treba omejiti na nekaj besed v zadevi, o kateri bi se lahko pisali roman. Im presneto zanimivi bi bili. V tem, kot v marsikateri drugi snovi, življenje rado prekaša domišljijo. Tako npr. afera Sivak, bomba na Alfonsina v Córdobi, policijski naval na poslance v provinci San Luis, normalizacija gospodarskih odnosov z Anglijo, in še, in še.

Govorilo se je veliko tiste dni. Povedalo pa ni! Kučan je ob koncu dejal, da je kongres prinesel veliko novega: Je. Prinesel je nove govornike, ki so govorili o nekaj let starih rečeh.

Veliko se je govorilo... Tudi o tem,

da je samoupravni socializem edina prava pot iz krize v katero je zašla jugoslovanska družba. Pa

da je treba zahtevati večjo osebno in družbeno odgovornost. Zaradi te prečudežne odgovornosti so jih v Sloveniji že velikokrat slišali. S tem namreč namigujejo na južne republike, ki so se pred leti zadolževali v tujini, zdaj pa Slovenija zanje odplačuje posojila.

S črnogorskega kongresa ZK je prišel tudi očitek, da so na slovenskem kongresu, (ki je bil pred črnogorskim), prišla na dan stališča, ki so v nasprotju s solidarnostjo v jugoslovanski skupnosti.

Tudi govorjenje o odgovornosti je bilo torej na slovenskem kongresu zmanjšan; Črničarji bodo Slovence v Beogradu „preglasovali“.

V Novem Sadu pa se je našel rezervni oficir, ki je na tamkajšnji konferenci, (ki v Pokrajini zamenjajo institucijo kongresa), hvalil omenjeno slovensko stališče: tudi Vojvodino „tišči solidarnost“.

Če ob vsem kar smo zvedeli ob kongresu ZKS še naprej iščemo njenih pomen: Slovesno je bilo razglašeno, da se na kongresu rehabilitira po nedolžnem obojsene žrtve „dachauskih procesov“ in popravi krimico, kolikor se to še da!

Tolažba za pobite na Golem otoku. (!)

Bil je kongres...

V središču Ljubljane so plapole zastave že dan pred tem. S prijateljem sva šla tam mimo: vestne prodajalke „maksimarket“ so lepi le zastavice na izložbi, in zgodil se, da pride mimo človek srednjih let, s skrbno negovanimi brki in rdečo kravato ter hoče vedeti, kaj da se je zgodilo; zakaj da lepijo zastavice? Dekleta pa: „ja kongres, menida...“ Človek je še bolj „zaboden“ pogledal in šel dalje...

Tako „gamjeno“ je bilo ljudstvo ob kongresu.

Bil je kongres...

Dobili s(m)o tudi novo vodstvo partije. Novo? Lepo prosim — samo stolčke so si zamenjali vodilni tovariši. „Volitve“ novega vodstva so bile potrditev te zamenjave stolčkov. Ampak take so v Jugoslaviji vsake „volitve“.

Tako so povedali. Je to mar „priprava terena“ za čas, ko bo treba tu di s to emigracijo „navezati stike“?

Kdo ve? Upamo pa, da bo še čas za to...

Bil je kongres...

la potem plačana, in potem aretacija treh članov skupine iz obrambnega ministrstva, ki je izrabila raziskovanje pogrešanega Sivaka v svoj lasten prid, na račun družine, ki je storila res vse, kar je mogla. Funkcijarje tega ministrstva ne izbirajo vestno, da se med nje spravijo prefrigani kriminalci? So res nekateri izmed teh funkcijarjev leta 1979 (ko je bil Sivak prvič ugrabljen) delovali v policijskih vrstah? Itd., itd.

Vlada je v zadevi zapletena do vratu. Notranji minister se v parlamentarni interpelaciji (vprašanja med parlamentarno debato s katerimi zahtevajo poslanci od ministra odgovor ali pojasnilo o kaki zadavi; slovar tujk) ni znal zadovoljivo braniti, in brat ugrabljenega Sivaka mu je z balkona zakričal „lažnivec“. V kongresu so predvajali na trak posnet pogovor med ministrom in ženo Sivaka, kjer dr. Trócoli призна, da je vlada prispevala svoj del denarja za odkupnino in nasvetovala skupino, ki se je potem izkazala za „nezvesto“. In še...

UDRI, BRATE, NA POSLANCA

Preselimo se v San Luis, mirno provinco sred države, južno od Córdobe, nekoliko bolj na zahodnem pasu. Mirna je in gotova bi o njej malo slišali, če peronisti, ki so na vladu, ne bi imeli smola in bili poraženi po radikalih. V provincijskem kongresu so tako prišli do izenačbe: petnajst poslancev za vsakega. Vrh u tega morajo v tem obdobju imenovati novega naravnega senatorja, ki bi ostal na svojem mestu devet let, kot predvideva ustava. To je trn v peti radikalne vlade.

Na državni praznik 25. maja naj bi bilo prvo redno zasedanje obnovljenega provincijskega parlamenta. Stvar je kazala slabo. Že prej so v pripravljalnih zasedanjih delovali ločeno: peronisti v kongresu, radikalni v mestni zbornici. Provinca je imela tako dva parlamenta, vsak s polovico poslancev.

Provincijska vlada je skušala rešiti problem na izredno premeten način: preklicala je volitve v glavnem mestu province. Razlog ni važen. Važno je, da se bodo morale te volitve znova izvesti. A medtem tam izvoljeni poslanci ne morejo nastopiti. Ima to zaobsegata dva peronista in pet radikalov. Iz provincijskega parlamenta so torej umaknili sedem sedežev.

Ko bi moralo pričeti zasedanje, so radikalni prehiteli peroniste, zasedli omenjene sedeže, in še prosto za predsednika in tajnika zbornice. Peronisti so poklicali policijo,

nisti, ne le članstvo, marveč tudi „ta pod nogami“, so večkrat in vsaj posredno priznali. Priznali so med drugim tudi moč emigrantskih organizacij. Pred zavzetje, pomagajo aktivnostjo svobodoljubnih Slovencev si niso mogli zatiskati oči. Naravnost pa je bilo povedano samo to, da „s sovražno emigracijo, klub budim gospodarskim težavam, ne bomo navezovali stikov.“

Tako so povedali. Je to mar „priprava terena“ za čas, ko bo treba tu di s to emigracijo „navezati stike“?

Kdo ve? Upamo pa, da bo še čas za to...

Bil je kongres...

Hotimir

jo pripeljali na rob gospodarskega, naravnega in moralnega propada.

Vse to sem zapisal v boljše pojmovanje Rožmanove bojazni, ki jo je imel glede možnosti, da bi komunizem v Sloveniji prišel na oblast, in kakšne posledice bi to imelo za slovenski narod. Prav zaradi tega se je komunizmu tako odločno zoperstavil, klub nevarnosti, da bi se to njegovo zadržanje od strani po komunistih dominirane OF smatraло za „sodelovanje z okupatorjem“.

Ivan Jan zdaj po štiridesetih letih v Delu nadaljuje kampanjo proti škofu in veri, ki jo je OF načela v času revolucije, ne oziraje se na to, da se doma sedaj postopoma urešnjuje vse tisto, česar se je škof Rožman najbolj bal: versko in moralno propadanje slovenskega naroda.

Škof Rožman in komunist Tone Tomšič

Partijski „zgodovinopisci“ so že pred Ivanom Janom škofu Rožmanu prtili različne grehe sodelovanja z okupatorjem. (Iz teh virov je Jan nabiral snov za svoj „razširjeni in dopolnjeni feljton“, op. O. M.). V vsem tem pisanju pa ni nikjer zalediti slučaj komunista Toneta Tomšiča, enega vidnejših partijskih funkcionarjev, ki so ga Italijani zaprli in obsodili na smrt. (Po njem so partizani imenovali eno svojih brigad).

Njegova mati, verna krščanska že-

ki je navalila na radikalne poslane (tistih pet, ki naj bi morali biti potrjeni), in jih po hudem pretepu izgnala iz parlameta.

Kaj sedaj? Govori se o zvezni intervenciji, ki bi morda bila edina rešitev, kajti stvari v San Luisu so že tako napete, da je mirna rešitev, to je pobatanje med bojujočima se strankama, skoraj nemogoče. Skandala pa je bilo že dovolj.

MED MAJSKIM TRGOM IN PLAZA MISERERE

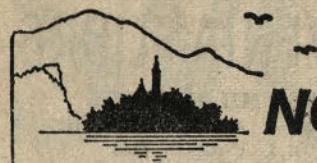
Sprčo vseh teh dogodkov, in še mnogih drugih, za katere tu ni prostora, sta shoda radikalov na Majskem trgu in peronistov na Once (trg ima dvoje imen, in bolj pravilno je Plaza de Miserere) hitro pada v pozabno. Kar so radikalni bombastično napovedovali kot „odprtji parlament za ustanovitev druge republike“, se je, kot je bilo predvideno, omejil na običajen govor predsednika Alfonsina, ki je znova obljubil, da bo vlada modernizirala državo, kar je nujno potrebno a težko izvedljivo.

Peronisti pa so navdušeno poslali govor svojih treh „referentov“, ki dokazujejo brezglavje vodstva „obnoviteljev“, tipičen primer federalizacije in krajevnih kaufiljev. Omejili so se na kritiko vlade in popolnoma pozabili, da so se zbrali zato, da bi pokazali svojo moč drugemu delu peronizma. A bolj kot notranji spor, „fante“ zanimali na radikale.

Če govorimo o številkah, se najbolj resni računi bližajo 70.000 na Majskem trgu, kakih 50.000 na Plaza Once. Organizatorji obeh shodov so te številke podvojili. Omejili so se zbrali in razšli, ne da bi med njimi prišlo do spopadov, ali drugih izgrebov. Tudi v tem oziru počasi a gotovo rastemo.

Da ne bo preveč zastaralo, omejimo še dvoje: 1) Afera bombe na Alfonsina v Córdobi ni zaključena. Končno je vso odgovornost prevzel nase poveljnik III. korpusa general Verdura in plačal pobite krožnike.

2) Te dni je bilo objavljeno, da je domala normalizirano gospodarsko razmerje med Anglijo in Argentino. Obojestranski uvoz in izvoz teče sk

NOVICE IZ SLOVENIJE

TOLMIN — Goriški slavček bo letos, ko mineva 80 let od njegove smrti, na poseben način počasen. 13. septembra bo v Gregorčičevem rojstnem kraju, na Vrsnem, srečanje slovenskih pesnikov, ki bo posvečeno njegovemu spominu. Poleg tega pa bo doživel svojo krstno izvedbo veliko glasbeno delo Avgusta Ipavca o Simonu Gregorčiču. Po vsej verjetnosti bodo Ipavčevi kantato v izvedbi članov ljubljanskega simfoničnega orkestra, treh priznanih solistov in blizu 200 primorskih zborovskih pevcev prvič uprizorili v drežniški cerkvi.

LJUBLJANA — Slovenski izvoz je bil v mesecu marcu za 15,6% večji od lanskega marca, presežek izvoza nad uvozom pa je v prvem četrletju dosegel 5,3 odstotka.

LJUBLJANA — Kidričeva nagrada so letos dobili: dr. Bosiljka Tadič in prof. dr. Raša Pirc, prof. dr. Ernest Meyer, prof. dr. Evgen Kansky, prof. dr. Bogdan Breclj, Dušan Moravec in prof. dr. Aleksander Bajt.

SLOVENSKA BISTRICA — že drugič sta delavca na gradbišču izgubila presevalno napravo za kontrolo zavor (defektoskop), ki ima v sebi zaprt radioaktivni iridij 192. Šele naslednj dan so ga našli v bližini. Z aparatom pregledujejo zvare na cevih plinovoda pekarne Intes.

REKA — Nov traktor s pogonom na vsa štiri kolesa je izdelal Torpedo. Ima 51 HP in je najmanjši kar jih izdelujejo v Jugoslaviji s pogonom na štiri kolesa. Kabina je izolirana, ima deset prestav in je zračno hlajen.

LJUBLJANA — Madžarskih tovorov je vsak dan več na slovenskih in sploh jugoslovanskih cestah. Prevoz je urejen s posebnimi dovolilnicami; lani jih je bilo na voljo tako Jugoslovanom kot Madžarom po sedem tisoč. Po tem sporazumu je šlo lani skozi koprsko pristanišče 334.765 ton madžarskih tovorov.

MARIBOR — Pozeba sredi aprila je še povečala izgube sadjarjev in vino-gradnikov. Na ravninskih predelih okoli Maribora so našeli tudi —7 stopinj C, na sadnih območjih pa —4 stopinj C. Med najbolj prizadetimi so zgodnjije vrste sadja in krompir.

MARIBOR — Kužno znamenje na Glavnem trgu razjeda zob časa. Zato bodo naredili kopijo in jo postavili tja, original pa spravili pod streho. Ves

proces bo predvidoma trajal pet let. Znamenje spominja na divjanje kuge leta 1681, izdelal ga je pa baročni kipar Jožef Straub leta 1743.

DIVAČA — Sto deset let istrskih železnic prikazuje razstava v divaški knjižnici. Življenje ji daje gradivo iz arhiva, fotografije, izrezki iz časopisov in htkrovna literatura.

LJUBLJANA — Osebni dohodki za delo v mesecu januarju so bili 13,9% višji od prejšnjega meseca. Ni pa povsem jasno, koliko tega odpade na ravnporavnav iz lanskega leta.

PTUJ — Štiri flamske tapiserije iz 17. stoletja obnavljajo in jim dajejo lesk, ki so ga imale v 17. stoletju. Delo vodi zagrebška strokovnjakinja, ki je naučila štiri delavke iz majsperske tovarne volnenih izdelkov tkati. V tej tovarni so tudi izdelali posebno volno, ki je slična originalni. Tapiserije so iz Herbersteinove zbirke v ptujskem gradu.

SARAJEVO — Zlati venec na letošnjem festivalu je dobila Drama SNG iz Ljubljane za uprizoritev Brechtove Malomeščanske svatbe, skupaj z beograjskim Ateljejem 212. Ljubljanci so dobili še nagrade za najboljšo likovno predstavo in za režijo, k temu je treba dodati še priznanji listov Oslobojenje in Ojek za najclevitejši umetniški vtis. Gledališče Odjel je dobito pa nagrada revije Pozorište iz Tuzle za uprizoritev Weisseve Noči gostov za najbolj osmišljen eksperiment.

UMRLI SO od 12. do 17. aprila 1986:

LJUBLJANA — Janez Bučar, Ančka Vajda roj. Ferjan, 64; Vencelj Knežev, 83; Miroslav Pahor Kristina Sever roj. Turk; Stane Tomšič; Ančka Žgur; Martina Rak; Frančiška Skočir roj. Pavlič, 86; Hinko Kavičič; dr. Sašo Pirc; Adolf Svete; Ivan Stupar; Mavrič Slatnar, 77; Ida Mohorčič roj. Trampuz; Frančiška Milkovič roj. Čindrič; Franc Novak; prof. Julij Antič; Martina Urško; Elizabeta Ozvald roj. Pistori, 87; Ivanka Prezelj roj. Peterlin.

RAZNI KRAJI — Štefan Moškotev, Ponikva; Alojz Stane, Šentrupert; Franc Švara, Šežana; Marija Levc roj. Košir, Vrhnikova; Marija Kepic roj. Čepeljnik, Tacen; Dominik Vesel st., Šmihel; Ivan Rev, Slovenj Gradec; Alojzija Mrzelj, Mirna; Amalija Milavec roj. Mazi, Sodražica; Ivan Gugorič (Bogatin), Izola; Lojzka Bizjak, Borovnica; Franc Slabanja, 64, Beričeve; Vinko Pongrac, Bitnje; Mitja Groznik, Loka pri Zidanem mostu; Branko Bračič st., Kamnik.

Obletnica doma v San Martinu

doborniki in člani Doma moramo izprašati vest, ugotoviti svoje napake in napraviti trden sklep, da napake popravimo in gremo naprej po poti, ki so nam jo začrtali naši predniki.

Druga prošnja pa velja naši mladini. MLADINA, NA DELO! Slovenska skupnost potrebuje aktivno mladino. „Če si mlačen, te bom izpljunil iz svojih ust,“ tako je zapisano v svetem pismu. Zato si ne moremo predstavljati NEVTRALNE MLADINE. MLADINA JE IN MORA BITI aktivna in borbenata!

Če bomo vsi delali in mislili na našo slovensko skupnost, potem bomo lahko dosegli to, kar pravi naše geslo: „VSI ZA NAŠ DOM, DOM ZA NAS VSE.“

Sledil je govor arh. Jureta Vombergerja. Koj v začetku je analiziral nekatera pisanja v našem tisku, ki zelo negativno ocenjujejo delovanje ustanov in voditeljev slovenske skupnosti v Argentini. Poudarjal je, da čeprav je to dokaz demokratičnosti našega tiska, ne smejo prezreti, da smo dolžni sebi in skupnosti ohranjati spoštovanje do svojega lastnega dela in smisla. Vsi delamo napake, a živost skupnosti dokazuje, da je teh manj, kot bi jih radi prikazali nekateri, ki nas opazujejo, kot bi bili nekak sociološki eksperiment. Končal je z besedami:

Prepričan sem, da te obtožbe niso na mestu danes in tukaj. V dobi, ko stopajo na odgovorna mesta mlajši, kot prav v vašem Domu v San Martinu, naj takó pisanje ne zamori vašega idealizma in pripravljenosti dela za rast slovenstva v Argentini.

Prva prošnja: Nobeno delo ni polno, vsako je pomankljivo. Tudi za naše delo to velja. Zato si pa vsi

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebne novice

Krsta: V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi sta bila krščena v soboto 24. maja dvojčka Andrej in Tomaž Črnak, sinova Jožeta in ge. Marije roj. Burjek. Andreju sta botrovala g. Anton in g. Brigita Cerar, Tomažu pa Jože Črnak in Brigita Cerar. Krstil je g. Janez Petek CM. Čestitamo!

Krsta: V nedeljo, 25. maja, je bila krščena v župnijski cerkvi Presv. Srca Jezusovega (Villa Ballester) Monika Natalija Strate, hčerka dr. Friderika in dr. Monike roj. Pezdirc. Botrovala sta bila prof. Beatriz Taboas por. Hafner in dr. Peter Hafner. Krstil je g. Jure Rožnik.

V cerkvi Ntra. Sra. de la Merced, v Caseros, je bila dne 18. maja krščena Marija Veronika Bokalič, hči Miha in Marije roj. Žagar. Botrovala sta Daniel Žagar in Mimi Bokalič. Krstil je g. Janez Bokalič.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

Poroka: V petek, 2. maja sta se v cerkvi Ntra. Sra. del Socorro poročila María Alejandra Rodríguez Heavey in Janez Martin Osterc. Za priče so bili njuni starši Ciro Rodríguez Alonso in ga. Ethel roj. Heavey ter Janez Osterc in ga. Elsa roj. Breite. Mladim zakoncem naše čestitamo!

LOJZE SEDEJ — 75-LETNIK

Kdo ga me pozna, vedno mladega, nasmejanega Lojzeta, hitrega korača, zmeraj „na terenu“?

„Papež Janez Pavel II. in jaz imava rojstni dan in 18. maja,“ se v družbi rad postavi, kadar beseda dá besedo. In prav letos je tega dne poteklo 75 let, odkar je naš slavljenec „zagledal luč sveta“ na njemu dragem Št. Joštu nad Kranjem. Njegova oče in mati sta tam mežnarila in tudi imela gostilno.

Po brezkrnih otroških letih v razigrani družbi štirih bratov in dveh sester je prišla šola, nato kratka doba krojaškega vajenca, dokler ni moral k vojakom. Po odsluženem vojaškem roku v jugoslovanski vojski, ko je moral izbrati poklic, se je odločil za tekstilno stroko. Čez dan je delal kot tekstilec, zvečer pa obiskoval triletni tečaj na Državnem tekstilnem šoli v Kranju. V ta njegova mladostna leta ga veže nešteto zanimivih spominov in anekdot na vrsto znanih slovenskih javnih delavcev in osebnosti, ki so zahajali na Št. Još na oddih za konec tedna ali pa na razne tečaje in tabore. Škofa Jeglič in Rožman, Janez Ev.

V dobi apokalipse hočemo, maramo preživeti, pa naj nas doleti Slovence v zdomstvu ali na slovenski zemlji. „Ne bo Slovenija izginila, dokler mi živimo,“ da znova porabim in ponašim začetek poljske himne. Dokler smo živi, je vse možno, kajti živi nosimo in posredujemo življenje.

Slovenci v Argentini priznajmo, da vsi, vsak na svoj način ljubimo svojo očetnijo in delujemo v njej dobro. Naj nas pri tem ne moti, če nas bodo označevali za „začarane sanjače“, „romantične čitalničarje“, realiste ali pragmatike. Smo ljude različnih čud in značajev. Vsak naj bo zvest sam sebi in svojemu izražanju ljubezni do slovenstva. Vsak naj še vnaprej na svoj lastni način priliva olja „zdomskemu svetilniku, ki naj iz daljave, s svojo breloku lučko, slovenski ladjici v viharju kaže smer.“

Sledil je kulturni del programa, ki ga je povezoval Tone Podržaj. Ves program je bil posvečen Sloveniji in njenim pokrajinam, v besedi in melodiji. Sestavili sta ga Rezi Marinškova in Mari Kržičeva. Nastopila je mladina, oblečena v tipične narodne noše posameznih pokrajin.

Najprej je ga Tinca Fajfarjeva, oblečena v gorenjsko narodno nošo, recitirala Spomiln mladost, delo Milke Hartmanove s Koroške, nato pa so otroci, učenci sanmartinske osnovne šole, deklamirali Domovina, mili kraj.

Nato sta za opis vsake posamezne pokrajine stopila v ospredje mlad par, dekle in fant, in podala nazajne označke dežele kakor tudi kulturnike, ki jih je dala slovenstvu. Nato pa so spremljale te opise pevske ali recitatorske točke.

Za Gorenjsko je zbor otrok pod-

resu, Slovenska hiša in delo zanj v vseh mogočih oblikah: z organiziranjem in prodajanjem sreč, z mežnarjenjem v slovenski cerkvi, z našem domesčanjem v pisarni, z nešteto sejamami in sestanki — vse to se vrsti skozi teden za teden, že dolga leta, že desetletja. Žena Albina ga je pri vsem tem udejstvovanju velikodušno razumevala in tako krepko podpirala. Skrbno ji je stal ob strani, ko je 1. 1983 resno obolela, a morala je vseeno umreti in zapustiti Lojzeta samega. Ni se dal premagati žalosti, še bolj se je vrgej v delo. Obenem pa rad goji rože na svem vrtu, da jih nosi Albini na grob.

Budnemu očesu ne uide, da g. Lojze gleda v delu za slovenske rojake skrito službo Kristusu samemu, kot se za člana KA spodobi. Član KA je postal pred 41. leti, še v taborišču in kmalu prišel na vodstvena mesta, na katerih je še danes.

Tudi naš list mu dolguje veliko za njegovo požrtvovalno delo pri razpečevanju Svobodne Slovenije, ko teden za teden — za božji lon — prihaja po list za svojo ramoško skupino.

G. Lojze! Hvala vam za zgled požrtvovalnosti, vztrajnosti in zvestobe! Še na mnoga leta!

Stane

MENDOZA

LEP PEVSKI USPEH

2. majnika je Simfonični orkester naše državne univerze (Universidad de Cuyo) priredil v veliki dvoranah Teatro Independencia svoj 4. sezonski koncert.

Na sporednu je bila kot zadnja točka Bachova Cantata št. 56 za bariton, zbor in orkester. Koncert je vodil prof. Guillermo Scarabino. In kot baritonski solist je nastopil naš tukajšnji rojek Marko Bajuk.

Iz tiskanega koncertnega programa povzemamo sledeče podatke njegovega glasbenega udejstvovanja.

Z glasbenimi študijami je pričel kot klavirski učenec na Višji glasbeni šoli tukajšnje univerze. Leta 1971 se je posvetil pevski karieri in končal študije 1. 1982 kot licenciran v petju ter interpretacij v Čilu, na Dunaju, v Italiji in z Marijo Niles v Buenos Aires.

Njegov repertoar obsega skladbe vseh stilov, posebej še v območju komornih glasbenih in oratorij. Ponovno je že nastopal v radiu, na televiziji in v različnih koncertnih dvoranah v zunanjem svetu in doma. L. 1985 je prejel prvo nagrado na I. konkurzu „Juan Florentino Salomón“, ki so ga organizirali univerzitetni diplomanti (Centro de Egresados Universitarios de Mendoza).

Naj dodamo še njegovo pevsko vzgojno delovanje! Vodil je nekaj časa zbor Club de Mendoza de Regatas. Od 1. 1981 do 1983 je bil zborovodja zboru Niños Cantores de Mendoza in z njim nastopal v Mendozi ter Bahía Blanca. Bil je korepetitor (Jefe de Cuerda) v komornem zboru na fakulteti od 1. 1979 do 1985.

Tudi na univerzi se je že udejstvoval kot profesor in trenutno predava o oblikovanju pevskega glasu. Po obdelosti prof. B. Bajuka je prevzel in vodi poslej kot pevovodja naš Slovenski pevski zbor v Mendozi, ki redno sodeluje pri vsem slovenskem bogoslužju in na naših kulturnih prireditvah.

Kot kronisti naj še dostavimo mnenje poročevalca o koncertu iz mendoškega dnevnika „Los Andes“, kjer med drugim pravi: „Kot poklicni pevec (M. Bajuk) obvlada svoj poklic. Ob tej priložnosti je to ponovno izpričal in pokazal tudi napredek v polnosti svojega glasu, v čisti intonaciji in jasni izgovarjanju ter v stilističnem obvladanju svoje naloge. Zelo lep uspeh!“

Bb

V sklad Zveze mater in žena sta darovali Jožica Peterrel A 10 in Milena Mikolič v spomin Dorjana Hellerja A 10. Najlepša hvala!

Slovenci na Primorskem

Slovenska skupnost na Goriškem je priredila politični seminar za člane in somišljence. Osrednja tema je bila „Smernice SSK v bodočem delovanju“, predvsem v luči ideološke problematike. Uvodne misli so podali prof. Andrej Bratuž, dr. Rafko Dolhar, Ivo Jevnikar in Bojan Brezigar. Sledila je zanimiva izmenjava idej.

DAN JUNAKOV

ZRTVAM KOMUNISTIČNE REVOLUCIJE BOMO IZREKLI NAŠE PRIZNANJE ZA NJIHOVO ZVESTODO DO ZADNJEGA DIHA
1. JUNIJA 1986 OB ŠTIRIH POPOLDNE V SLOVENSKI HIŠI.

„...Z nami je narod - z nami je Bog!“

MALI OGLASI

Trgovina

Delikatesa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadro severno od postaje Liniers).

Delo - dobi

Iščemo upokojeno bolničarko (tudi domačinko — Argentinko). Na razpolago opremljena soba in hrana. — Plača po dogovoru. T. E. 625-0820 in 625-3548 (uradne ure).

Arhitekti

arch. Jure Vombergar — Načrti za gradnje stanovanjskih hiš, industrijskih in trgovskih stavb. — Av. Gaona 2776 - 1706 Haedo T. E. 659-1413

Gospodarstvo

Lavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127

Kreditna zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejia - T. E. 658-6574, 654-6438. Od poned. do petka od 15. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejia - T. E. 658-6574, 654-6438. Od poned. do petka od 15. do 19. ure.

Pod zaglavjem MALI OGLASI nudimo slovenskim podjetnikom, trgovcem, profesionalcem in drugim, da lahko dalj časa in poceni oglašujejo v našem listu.

Cena največ štirih vrstic A 2 za enkratno objavo, za ves mesec — 4 številke — A 6.

PRODAM NEPREMIČNINO

na ulici Catamarca 3825
barrio San Nicolás - San Justo
Kličite T. E. 665-3404
ali se pozanimajte na
Cor. Lezica 2947,
barrio San Nicolás - San Justo.

FRAN MILČINSKI

Prički brez gnezda

Pričevi mami je dobro delo, da se je po zaslugu mladega večaka Milana pokazal Tonček sramotni položaj vendar v milejši luči, in je v zahvalo odrezaša še Miljanu kos kruha. In Miljan ga je hvaljevno sprejel, prvič, ker Jere ni bilo doma in je bil zato še brez popoldanice, in drugič, ker kruh drugod vedno bolje diši kakor doma.

Natepal je kruh in na svoj preprosti in odkritorski način pričovedoval zanimivo povest, da več ne niká: škoda se mu zdá novcev. Kadarsi jih kaj prihrani, si rajši kupi kako knjige, kipi si jo v starini, tam se dobé poceni. Lepi indijanske povesti, cele, nobenega lista ne manjka, se dobe po deset vinarijev! Povabil je Tončka, naj pride gor, pa mu pokaže knjige.

Čevljata sta bila zakrpana, Miljan ju je obul, mojster in mojstrica sta mu naročila, za gospo mamo najlepša priporočila in z njunim dovoljenjem je vzel še Tončka s seboj, da mu pokaže svoje knjižne zaklade.

Dan se je že nagibal, znotraj je bilo temačno, pa sta si zunaj na hodniku ogledovala živo barvane naslovne slike in Tonček je strelil in poslušal o prekanjenih rdečkočičih, o divjih konjih in belih medvedjih, o kačah klopotačah, o širnih prerijah, neprodornih pragozdih, o čudoviti deželi Kaliforniji in o rekah, polnih zlatega peska.

„Kadar bom velik, grem tja; me-

Slovenska kulturna akcija 3. KULTURNI VEČER XXXIII. SEZONA

POVOJNA SLOVENSKA POEZIJA

France Papež

Pesmi recitira DR. JOŽE KRIVEC

Obenem bo predstavljena nova pesniška zbirka „Prsti časa“ Tineta Debeljaka ml.

Prireditev bo v soboto, 31. maja, ob 20. uri v gornji dvorani Slovenske hiše.

S D O

S F Z

vabita na

MLADINSKO SREČANJE

v Villa Don Bosco, Pontevedra, 14. in 15. junija

Vabljeni mladini, ki je že končala srednjo šolo. — Prijave pri krajevnem delegatu.

INFORMATIVNI SESTANKI

“SLOGE”

Upravna odbora Zadruge in Mutuala SLOGA sta za jesenske in zimske mesece leta 1986 po predhodnem dogovoru s posameznimi Domovi določila za izvedbo informativnih sestankov na slednje datume in kraje:

- 1) Slovenski dom v San Martinu — v soboto 31. maja ob 20. uri.
- 2) Hladnikov dom v Slovenski vasi — v nedeljo 22. junija po maši ob 10.30 uri.
- 3) Slomškom dom v Ramos Mejia — v nedeljo 6. julija po maši ob 10. uri.
- 4) Slovenska Pristava v Castelarju — v nedeljo 13. julija po maši ob 10.30 uri.
- 5) Naš dom v San Justu — v nedeljo 20. julija po maši ob 9.30 uri.
- 6) Slovenski dom v Carapachayu — v nedeljo 27. julija po maši ob 12. uri.

Vsi sestanki, ki ne bodo dolgi, imajo namen okrepiti in poživiti prijateljske stike članov in prijateljev ter jih preprosto in jasno informirati o delu, stanju, novicah ter zanimivem novem načrtu, ki ga pripravlja vodstvo ustanove. Člani bodo imeli priložnost za prost in neformalen razgovor o zadružnih zadevah ter za stavitev vprašanj in prošnje za vsakovrstna pojasnila.

IN SE ENA VAŽNA NOVICA!

Na zadnjem sestanku v Carapachayu — 27. julija — bomo med vse člane, ki se bodo udeležili letošnjih sestankov v katerem-koli slovenskem središču, izzrebali lepo in praktično darilo!

(15)

aprila, po gorkih, sončnih dneh sta prišla spet dež in mraz in v pisarni je bilo premalo zakurjeno. Sodnika je zeblo, hodil je sem ter tja in brez posebne svečanosti razpravljal najemninsko stvar „Brtoncelj contra Kocmür.“ Brtoncelj je bil s seboj privlek veljega zvestega Jaka, vsaka druga njegova beseda je bila: „Kajne, Jaka!“ in prijemel je Jaka in ga tiral v ospredje pred sveto razpelo: „Kar govor, Jaka, ali ni res takol!“

Jaka se je odlašajočih korakov pomakal bliže, rekel ni nič, le špičil je ustini, kakor da misli izpustiti še kaj izdatnejšega kakor golo besedo.

„Čujte,“ je rekel sodnik, „vas sem vprašal, ne Jaka! Pustite Jaka na mir! Ali je Jaka vaš varuh?“

Vzad na klopi je sedel Kocmür, prezirljivo smehlajoč se Brtonceljevim prizadevanjem; sodnikovi priponjni se je zadovoljno zakrohotal.

„Oh, gospod sodnik,“ je zatrepetal Brtoncelj, „ali so ga slišali? Zdaj se mi še smeje, ta slepar.“

Kocmür je ogorčen vstal; pa tačas je tudi že sodnik zaropotal nad ubogim Brtonceljem: „Tih! Še eno tako besebo, pa vas koj zaprem! — Pride in se pritožuje, da je nasprotnik Bog ve kača surovina, sam pa zmerja kakor cigan. Tih! — Kocmür, stopite sem!“

Sodnik ga je izpraševal in Kocmür je odgovarjal in povedal, da je čisto neresnična in iz trte izvita trditev gospoda Brtoncelja, da se je pri oddaji stanovanja pogodil na mesečno odpoved in ne na kvatre. Smešno! Kocmür si bo najemal mesečno stanovanje! Saj ni

OBVESTILA

SOBOTA, 31. maja:

Filozofski tečaj SKAS-SKAD: prof. dr. Milan Komar v Slovenski hiši ob 16. uri.

Hl. kulturni večer SKA ob 20 v gornji dvorani Slovenske hiše. Predavanje Franceta Papeža „Povojna slovenska poezija“ in predstavitev nove pesniške zbirke „Prsti časa“ Tineta Debeljaka ml.

Informativni sestanek Sloga v Slovenskem domu v San Martinu ob 20. uri.

NEDELJA, 1. junija:

Spominska proslava naših žrtev ob 16. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 5. junija:

Spominski sestanek Zveze mater in žena ob 17.

SOBOTA, 7. junija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.

Občni zbor Slovenskega katoliškega starešinstva ob 17. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 8. junija:

Procesija Sv. Rožaljega telesa ob 15.30 v zavodu Don Bosco, Ramos Mejia.

18. Redni občni zbor Zavetišča „dr. Gregorija Rožmana“ ob 10. uri v prostorijah Zavetišča.

SOBOTA, 14. junija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.

NEDELJA, 15. junija:

Letni občni zbor Mutuala Sloga ob 11. uri v Slovenski hiši.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:

RAMON L. FALCON 4158

1407 BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: 69-9502

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
dr. Tine Debeljak, Tome Mizerit,

dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 299831

Naročna Slobodna Slovenije za 1. 1985:

Za Argentino A 24, pri pošiljanju po pošti A 25; Združ. v Slovenski hiši ob 15.30 v Slovenskem domu v San Martinu ob 20. uri.

NEDELJA, 1. junija:

Spominska proslava naših žrtev ob 16. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 5. junija:

Spominski sestanek Zveze mater in žena ob 17.

SOBOTA, 7. junija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.

NEDELJA, 22. junija:

Informativni sestanek Sloga v Hladnikovem domu v Slovenski vasi ob 10.30 uri.

SOBOTA, 28. junija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.

V dvorani Bolsa de Comercio, Sarmento 25 de Mayo, bo v četrtek, 5. junija ob 20.30 brezplačen koncert Brahmsovih in Schumannovih pevskih skladb, ki jih bodo ob klavirski spremljavi Ernesta Mastrandrij izvedli štiri pevci solisti, med katerimi bo baritonist Marko Fink.

Vsem, ki ste jo poznali in radi imeli, sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila 25. maja naša dračga mama, stara mama, prastara mama in teta, gospa

TEREZIKA VORŠIČ

ROJ. TOMŠIČ

Pokrito z našo žalostjo in molitvijo, smo jo 26. maja položili v blagoslovljeno zemljo na Charcariti.

Zalujoči:

sin Vladimir z družino,
hčerka Danica por. Zupan z družino,
nečak Ivo Adamič z družino
in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Ljubljana, Volčji potok, Kamnik,
Teharje pri Celju, Št. Jurij pri Celju, Portorož,
Sv. Tomaž, Ptuj

„Bomo videli,“ je rekel Kocmür. „Stanovanje je vlažno, pohištvo se mi je poškodovalo, zahtevam škodo...“

„Le počasi! Tega nikdar ne mislite, da se boste brez plačila ščipirili v stanovanju, dokler se vam bo zdelo! Kdo dvakrat ne plača, frči takoj ven — takoj pove postava. Zato se rajši zlepja pomimo, kdaj se izseli!“

Te besede so bile že bolj vše